

Наставна програма за СЛОБОДЕН ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ
(четврто одделение – нова концепција за основно образование)

Оригами

(се обработува полугодишно, број на часови 36)

ООУ “Александар Македонски” Аеродром-Скопје

ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТАНДАРДИ

Наставната програма вклучува релевантни компетенции од следните подрачја : **Техника, технологија и претприемништво , Уметничко изразување и култура**

Ученикот/ученичката знае и/или умее

Подрачје: Техника, технологија и претприемништво

- ❖ да ја објасни потребата од иновации за развојот на општеството;
- ❖ да објасни како напредните технички и технолошки системи/продукти го подобруваат секојдневниот живот на луѓето;
- ❖ да генерира идеи и осмислува активности кои водат до продукти и/или услуги;
- ❖ да иницира едноставни проекти со културна, општествена или комерцијална вредност, да ја испланира нивната реализација, земајќи ги предвид потребните ресурси и можните ризици и да напише извештај за реализацијата;
- ❖ да развие план за изработка на некој продукт со употребна вредност, да го изработи продуктот, користејќи соодветни материјали, алатки и постапки и да ја провери неговата функционалност;
- ❖ да определи цена на продуктите, вклучувајќи ги заработката, трошоците и давачките;
- ❖ да осмисли и спроведе рекламна кампања за определен продукт, користејќи лого, слоган, презентација, интернет-страница и сл.;
- ❖ активно да учествува во тимска работа според претходно усвоени правила и со доследно почитување на улогата и придонесот на сите членови на тимот;
- ❖ да го објасни значењето на претприемништвото за развојот на економијата на заедницата;
- ❖ да донесе одлука за натамошно школување врз основа на сопствените интереси, способности и можности, земајќи ги предвид потребите на пазарот на трудот;
- ❖ да ги објасни поимите штедење и позајмување и да прави разлика меѓу штедење на краток и долг рок;
- ❖ да планира рационално и економично да ги распределува и/или троши парите со кои располага.

Подрачје : Уметничко изразување и култура

- ❖ да манифестира познавање на различни форми на уметничко изразување од сите области на културата (литературата, музиката, визуелните уметности, изведбените уметности, декоративните уметности, архитектурата, дизајнот);
- ❖ да ги идентификува различните манифестации на популарната култура и нивното влијание

врз развојот на естетските вредности;

- ❖ да ги изразува сопствените идеи, искуства и емоции, користејќи уметнички или други форми на креативно изразување (индивидуални или колективни);
- ❖ да ги интерпретира идеите, искуствата и емоциите изразени во уметничките продукти креирани од другите, кои се припадници на сопствената или на други култури;
- ❖ да манифестира познавање на сопствената култура и на различните начини на нејзино изразување преку литературата и визуелните уметности, музиката и танците, градбите и другите културни продукти;
- ❖ да ги идентификува разликите и сличностите меѓу сопствената култура и другите култури во своето потесно и пошироко опкружување и да ја анализира нивната поврзаност и меѓузависност;
- ❖ да препознава и објаснува како културните обележја се менуваат со текот на времето и во различни контексти;
- ❖ да го препознава значењето и да ги објаснува придобивките и предизвиците од глобализацијата и поврзаноста на локалните прашања со глобалните движења;
- ❖ да препознае и објасни како културата на која ѝ припаѓа (вклучително и на традицијата и религијата) влијаела на формирање на неговиот/нејзиниот идентитет и поглед на светот;
- ❖ да ги идентификува и преиспитува стереотипите и предрасудите кон припадниците на другите културни групи кои се манифестираат во неговото/нејзиното опкружување;
- ❖ да препознава присуство на етноцентризам и да ги идентификува елементите во културата кои придонесуваат за негова манифестација;
- ❖ да го интерпретира светот не само од гледна точка на припадниците на сопствената култура туку и низ перспективата на други култури.

Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:

Подрачје: Техника, технологија и претприемништво

- ✓ иновациите и претприемништвото се значајни за економскиот развој на општеството и за подобрувањето на социјалниот и финансискиот статус на поединецот и заедницата;
- ✓ успешните идеи кои водат кон лични, социјални и финансиски придобивки се резултат на креативност, иницијативност, посветеност и истрајност;
- ✓ иницијативата е битен услов за внесување промени во личниот живот и животот во заедницата, а успешноста на промените е поврзана со соочување со предизвици и/или преземање ризик;
- ✓ работната етика, културната чувствителност и односот кон другите се значајни за креирање и одржување позитивна работна клима;
- ✓ ресурсите не се неограничени и дека е потребно одговорно да се користат.

Подрачје : Уметничко изразување и култура

уметноста и другите форми на културно изразување придонесуваат за разбирање и менување на светот;

критичкиот однос кон различните продукти на уметноста е битен за развивање на индивидуалните и општествените естетски вредности;

почитувањето и промовирањето на сопствената култура придонесува за јакнење на културниот идентитет и дигнитет;

културниот диверзитет влијае врз развојот на идентитетот на припадниците на различни култури;

на разликите меѓу културите треба да се гледа како на можности за учење и како предизвик за заемно разбирање и напредување;

почитувањето и промовирањето на другите култури придонесуваат за обезбедување почит за сопствената култура од страна на другите.

РЕЗУЛТАТИ ОД УЧЕЊЕ

Тема : Оригами

Знаења/вештини: (се користат наведените или слични фрази за наведување на знаењата/вештините што се очекува да се научат додека се работи на темата

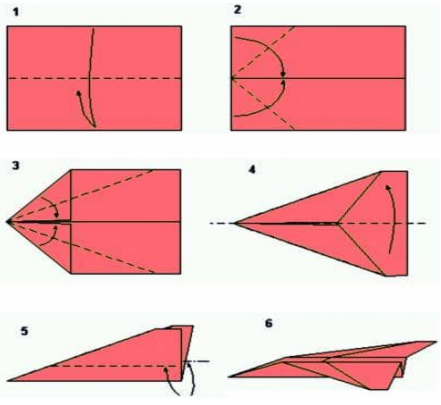
- Прави разлика меѓу различни форми на уметничко изразување од сите области на културата (литературата, музиката, визуелните уметности, изведбените уметности, декоративните уметности, архитектурата, дизајнот);
- Може да ги идентификува/препознае значењето и да ги објаснува придобивките и предизвиците од глобализацијата и поврзаноста на локалните прашања со глобалните движења;
- Умее да објасни како напредните технички и технолошки системи/продукти го подобруваат секојдневниот живот на луѓето;
- Разбира дека иницијативата е битен услов за внесување промени во личниот живот и животот во заедницата, а успешноста на промените е поврзана со соочување со предизвици и/или преземање ризик ;
- Сфаќа дека критичкиот однос кон различните продукти на уметноста е битен за развивање на индивидуалните и општествените естетски вредности;
- Знае да развие план за изработка на некој продукт со употребна вредност, да го изработи продуктот, користејќи соодветни материјали, алатки и постапки и да ја провери неговата функционалност;
- Има познавања да ги идентификува различните манифестации на популарната култура и нивното влијание врз развојот на естетските вредности.

Ставови/вредности: (се користат наведените или слични фрази за наведување на ставовите/вредностите што се очекува да се стекнат додека се работи на темата

- Ги почитува идеите, искуствата и емоциите изразени во уметничките продукти креирани од другите, кои се припадници на сопствената или на други култури ;
- Смета дека соработката со другите е неопходна за личен и социјален развој;
- Ја прифаќа уметноста и другите форми на културно изразување кои придонесуваат за разбирање и менување на светот;
- Подготвен/а е да презема активности кои важни за спроведување на задачите, остварување на целите и надминување на предизвиците во секојдневните ситуации;
- Има позитивен став кон разликите меѓу културите, на кои треба да се гледа како на можности за учење и како предизвик за заемно разбирање и напредување;
- Го осудува непочитувањето и непромовирањето на другите култури, придонесуваат за обезбедување почит за сопствената култура од страна на другите;
- Верува дека секој граѓанин е должен одговорно да се однесува кон сограѓаните, заедницата и општеството во целина, постојано имајќи ги предвид последиците од своите постапки по другите и околината;
- Поддржува критички однос кон различните продукти на уметноста, кој е битен за развивање на индивидуалните и општествените естетски вредности; ;
- Разбира дека секоја постапка која ја презема има последици по него/неа и/или по неговата/нејзината околина;
- Се залага за почитувањето и промовирањето на другите култури, затоа што придонесуваат за обезбедување почит за сопствената култура од страна на другите.

Содржини (и поими) и број на часови

Примери на активности:

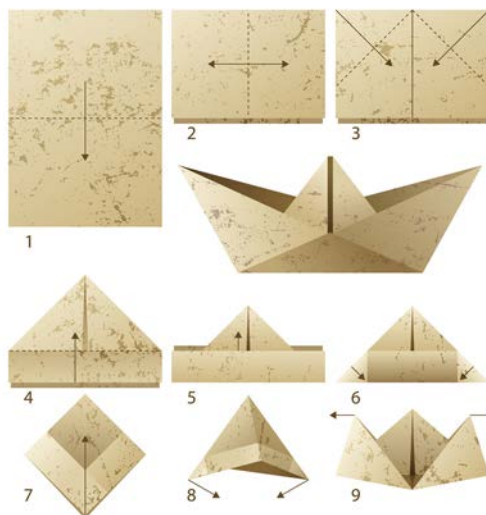
<p>(Се наведуваат најмалку две содржини што спаѓаат во темата. Во заграда, под содржината, се наведуваат клучните поими. На крајот се наведува бројот на часови потребни за работа на темата</p>	<p>(Се наведува повеќе примери за секоја содржина. Наведените примери мора да ги покриваат сите претходно наведени знаења/вештини и ставови/вредности</p>
<p>Содржина: Запознавање со техника оригами број на часови:1</p>	<p>Преку презентација од страна на наставникот, учениците се запознаваат со техниката оригами, разновидни типови на оригами, нејзиното потекло, начин на изработка, потребни материјали, влијание врз детската креативност и сл.</p>
<p>Содржина: Запознавање со типови оригами број на часови:1</p>	<p>РАЗНОВИДНИ ТИПОВИ ОРИГАМИ Наставникот ги запознава учениците со неколку видови уметност на преклопување:</p> <ul style="list-style-type: none"> • класичен. За него, се зема еден квадратен лист, а фигурите се преклопуваат без ножици и лепак; • модуларен. Се користат повеќе листови различни форми чија големина модулите се превиткуваат според шемата за оригами. Потоа индивидуалните фигури се поврзани со гнездење; • кусудама. Вид на модуларно склопување што резултира со голема форма слична на топка. Може да ставите сувенири или миризливи билки внатре, користејќи ја топката како кесичка; • киригами. Оваа верзија на оригами овозможува употреба на ножици и лепак.
<p>Содржина: Авиони од хартија број на часови:2</p>	<p>ОРИГАМИ АВИОН</p> <p>Наставникот дава инструкции</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Земаме правоаголен лист во ред хартија. Свиткајте го по должина за да ја нацртате средината. 2. Свиткајте ги аглите на едната кратка страна до средната линија. 3. Ние го преклопуваме целиот лист на половина приближно на половина, така што мал агол е видлив од другата страна - ова ќе биде "носот" на авионот. 4. Го превртуваме работното парче. 5. Ние го свиткаме аголот до централната линија, додека работ е израмнет. Превртете го работното парче повторно. 6. На страната спроти носот, правиме свиоци: тие ќе ни помогнат да ги обликуваме крилјата. 7. Свиткајте ги аглите до централната линија и започнете да работите на крилјата. 8. Свиткајте ја формата по должината на централната

линија. Носот на авионот е подготвен.

9. Со око, страната, која ќе стане крило, ја делиме на три дела.
10. Ние го свиткаме листот долж наведената линија што поминува по долната третина.
11. Нашиот авион е подготвен!

Содржина: Оригами брод
број на часови:2

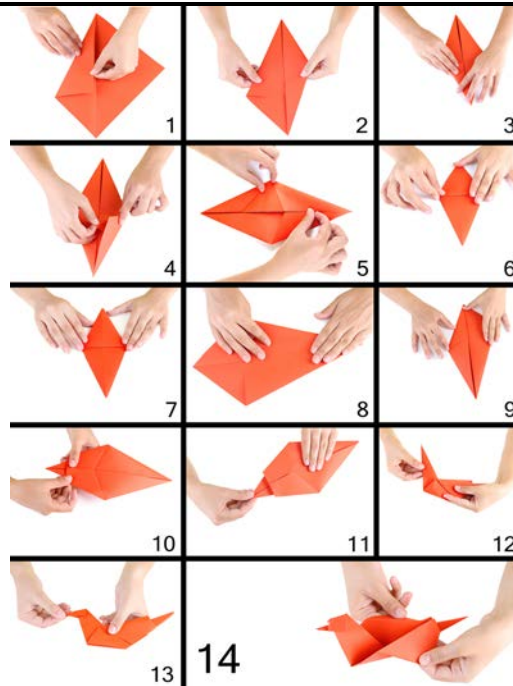
ОРИГАМИ БРОД

Наставникот дава инструкции

1. Земаме лист со формат А 4. Преклопете го на половина и повторно на половина, овој пат заедно.
2. Ние го расплетуваме листот така што е преклопен на половина.
3. Свиткајте ги аглите од превитканата средина надолу.
4. Ние ја свртуваме лентата за хартија на дното, ги навиваме аглите од другата страна. Ние го правиме истото со лентата од другата страна.
5. Имаме „забиена капа“. Ги ставаме палците внатре и го свртуваме со страната кон нас.
6. Свртете го дното на плоштадот нагоре. Го повторуваме ова дејство од другата страна.
7. Повторно проширете ја структурата, така што страничните и средните делови се заменуваат.
8. Повлечете ги страничните делови на страните.
9. Бродот се врти!

Содржина: Оригами птица
број на часови:2

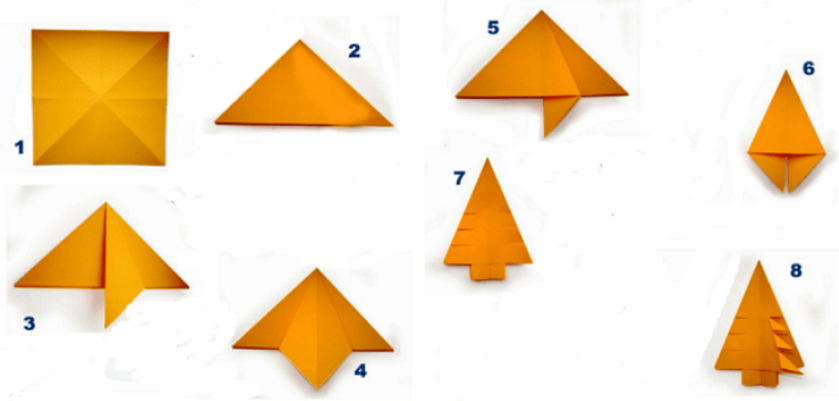
ОРИГАМИ ПТИЦА

Наставникот дава инструкции

Преклопете го листот на половина дијагонално и свиткајте ги аглиите од едната страна до централната линија.

1. На спротивната страна, исто така, ги свиткуваме аглиите кон центарот.
2. Добивме ромб.
3. Отворете го аголот од едната страна на ромбот.
4. Свиткајте ја формата долж линијата на превиткување, ставете го испаднатиот дел на страната на ромбот. Го повторуваме овој чекор за другата страна.
5. Ние го свиткаме работното парче на половина, свиткаме една од страните.
6. Добивме неправилен ромб, преклопен и надвор од центарот.
7. Ние го свиткуваме помалиот дел од ромбот (триаголник) на половина, го свиткаме неговиот врв во друга насока. Добиваме свиткан триаголник - ќе стане опашка на птицата.
8. Ние го свиткаме работното парче долж централната линија / оска.
9. Почнуваме да работиме на формирање на вратот на птицата. Ние го свиткаме аголот спроти опашката навнатре.
10. Превртете ја формата и повторно свиткајте ја.
11. Завршуваме еден агол навнатре - ќе стане глава. По овој чекор, треба да изгледа како подигнат врат.
12. За да ја направите главата, свиткајте го аголот навнатре на вратот.
13. Ние ги свиткаме крилјата, исфрлајќи ги од основата на телото. Птицата е подготвена!

Содржина: Оригами елка
број на часови:2

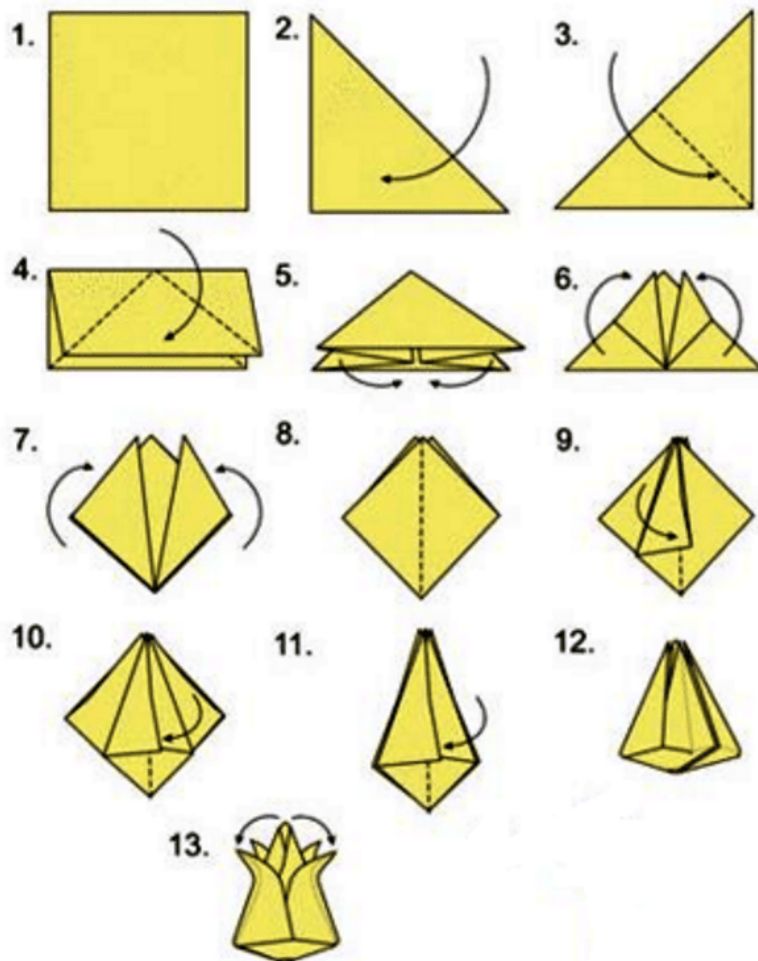
ОРИГАМИ ЕЛКА

Наставникот дава инструкции

1. Земете квадратно парче хартија и преклопете го на половина за да направите 4 означени идентични парчиња.
2. Поставете го листот пред вас така што ќе формира дијамант и свиткајте ја десната и левата глава кон средината.
3. Направете преклоп од дното на занаеот.
4. Превртете го занаеот со грбот свртен кон вас.
5. Преклопете ги рабовите на врвот на преклопот.
6. Свиткајте до средината на страната на дното, повикувајќи се на точка 5.
7. Подигнете ги рабовите на аглите на преклопот и преклопете ги нагоре.
8. Свиткајте го аголот на основата нагоре.
9. Преврти го занаеот.
10. Свиткајте го занаеот малку напред во средината.

Содржина:Оригами лале
број на часови:2

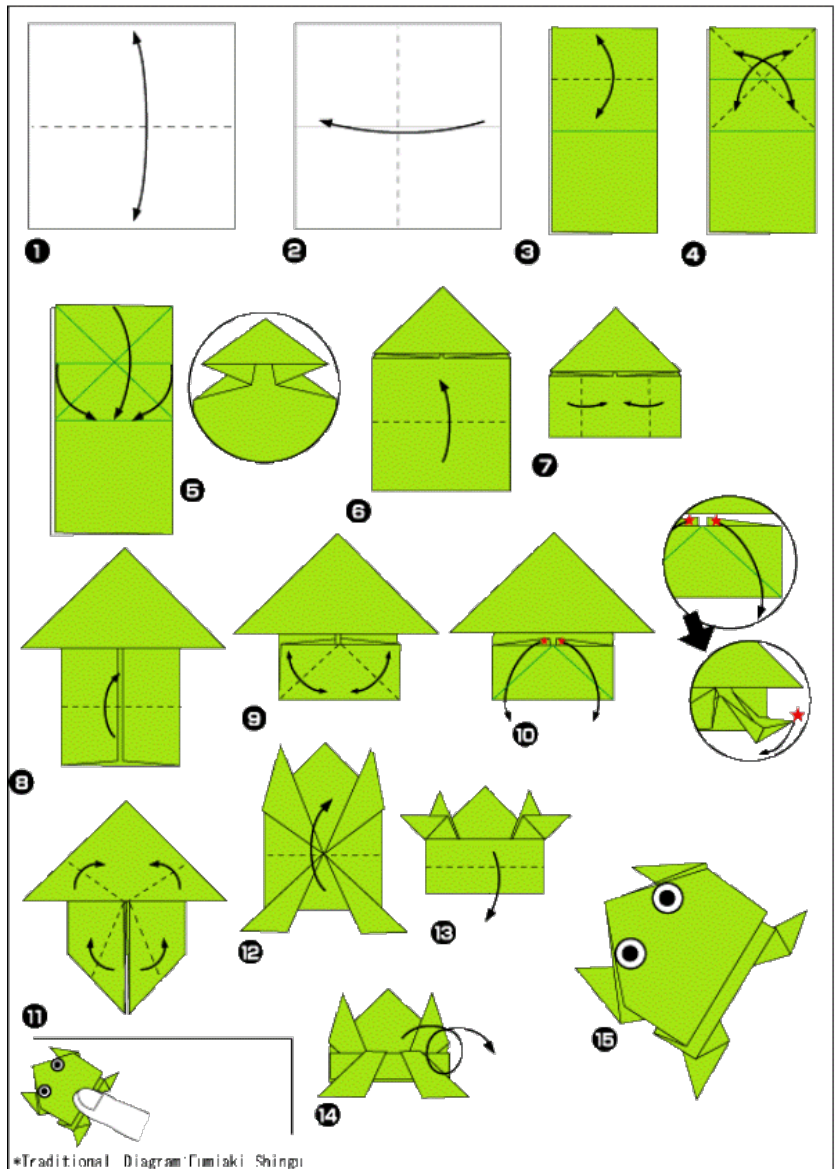
ОРИГАМИ ЛАЛЕ

Наставникот дава инструкции

1. Поставете квадрат лист пред вас, така што ќе формира дијамант и преклопете го на половина.
2. Преклопете го секој агол нагоре во средината.
3. Прво преклопете го десниот агол.
4. Преклопете го левиот агол.
5. Еве го вашето лале и подготвено!

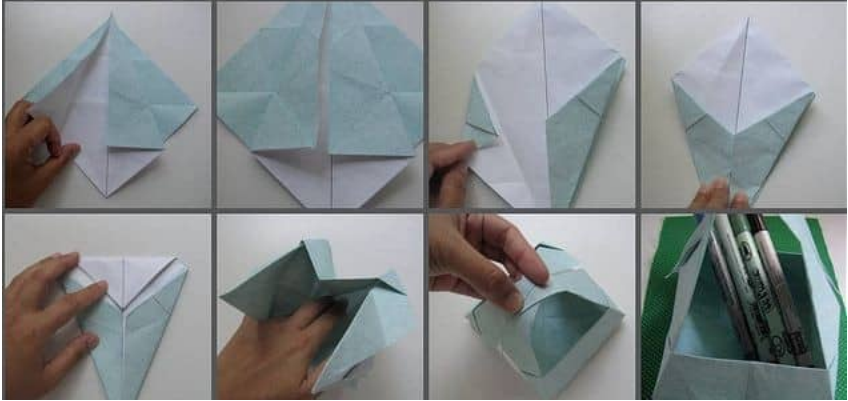
Содржина: Оригами жаба
број на часови:2

ОРИГАМИ ЖАБА

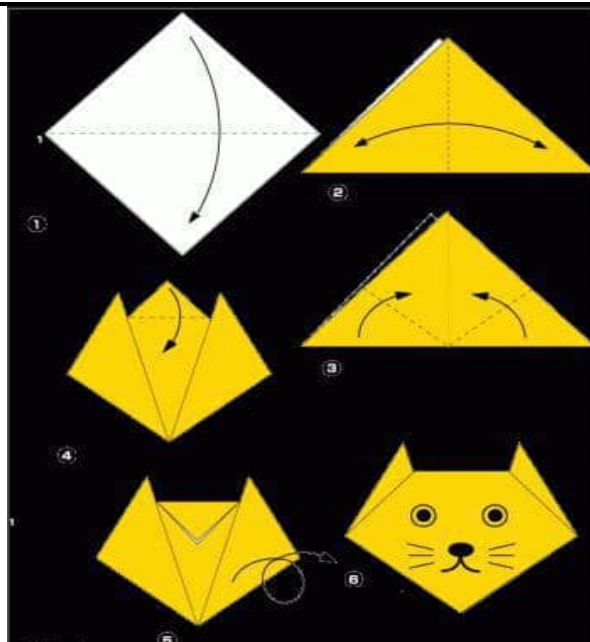
Наставникот дава инструкции

1. Преклопете квадратно парче хартија на половина.
2. Превртете го и преклопете го повторно.
3. Свиткајте го врвот на половина.
4. Свиткајте го врвот дијагонално на двете страни.
5. Поставете го преклопениот дел така што ќе формира агол на врвот.
6. Сега преклопете ја долната половина нагоре во средината.
7. Свиткајте ги страничните делови до средината.
8. Свиткајте на дното.
9. Свиткајте ги долните агли.
10. Преклопете се од долните агли на подножјето за притискање.
11. Свиткајте ги сите видливи агли нагоре.
12. Преврти го занаетот.
13. Формирајте набран од дното.
14. Превртете ја жабата и притиснете ја со прстот. Таа ќе скокне како вистинска жаба што живее во езерце.

<p>Содржина: Оригами кученце</p> <p>број на часови:2</p>	<p>ОРИГАМИ КУЧЕНЦЕ Наставникот споделува видео презентација за изработка на оригами,учениците го следат видеото и изработуваат оригами Видео на следниов линк: https://youtu.be/5g1CVFx-Q7I</p>
<p>Содржина: Оригами птица</p> <p>број на часови:2</p>	<p>ОРИГАМИ ПТИЦА Наставникот споделува видео презентација за изработка на оригами,учениците го следат видеото и изработуваат оригами Видео на следниов линк https://youtu.be/EZpm47wgjJA</p>
<p>Содржина: Оригами кошница</p> <p>број на часови:2</p>	 <p>ОРИГАМИ КОШНИЦА</p> <p>Кошница од хартија за чување канцелариски материјал или берење бобинки може да се направи од едноставен лист хартија. Ние го свиткаме листот дијагонално, лентата на дното треба да се отсеке или внимателно да се искине, а потоа повторно да го преклопиме листот, но на различна дијагонала. Свиткајте ги аглиите на плоштадот навнатре, кон центарот на фигурата. Превртете го работното парче, свиткајте една четвртина од плоштадот до центарот и извадете ги аглиите, го правиме истото со другата страна. Добивме мали триаголници, тие треба да се свиткаат навнатре, краевите со прав агол исто така се свиткани навнатре. Превртете го работното парче повторно, свиткајте ги краевите со прав агол на страните, превртете го, формирајте корпа со повлекување на внатрешните рабови и дајте му квадратна форма. Производот е подготвен!</p>

Содржина: Оригами мачка

број на часови:2

ОРИГАМИ МАЧКА

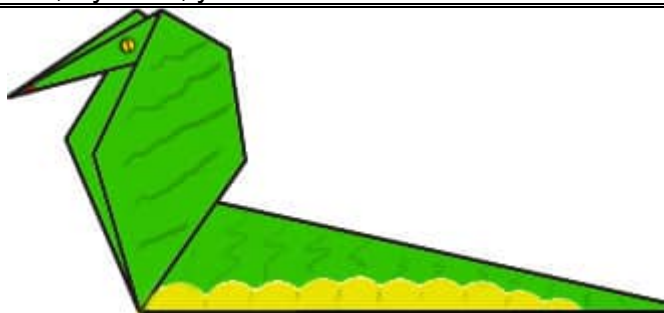
Наставникот дава инструкции

Земете квадратно парче хартија и преклопете го на половина за да формирате триаголник. Горните и долните агли мора да бидат рамномерно свиткани.

Сега го свиткуваме ромбот на половина, свиткајте ги аглиите малку навнатре, а потоа исправете ги така што ќе испаднат малку испакнати. Сега земете пенкало со фломастер и додадете ги деталите што недостасуваат: очи, нос, мустаки, уста на мачка.

Содржина:Оригами кобра

број на часови:2

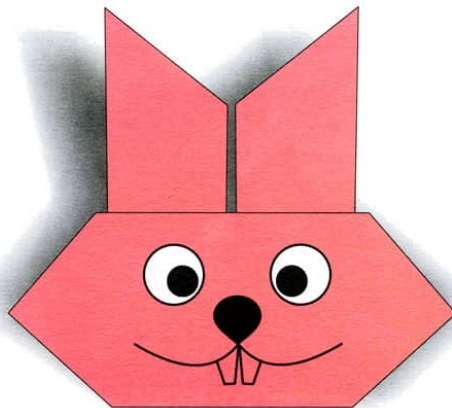

ОРИГАМИ КОБРА

Наставникот дава инструкции

За да направите таква кобра, потребен ви е квадрат лист хартија. Ние го свиткаме дијагонално, потоа повторно го одврзуваме, ги преклопуваме страните кон дијагоналата. Потоа повторно свиткајте ги страните кон центарот на фигурата, свиткајте ги страните на дното за да формирате два триаголници, а потоа спуштете го горниот агол, претворајќи ја нашата фигура внатре кон надвор. Сега е време да ја обоите добиената кобра.

Содржина:Оригами зајаче
број на часови:2

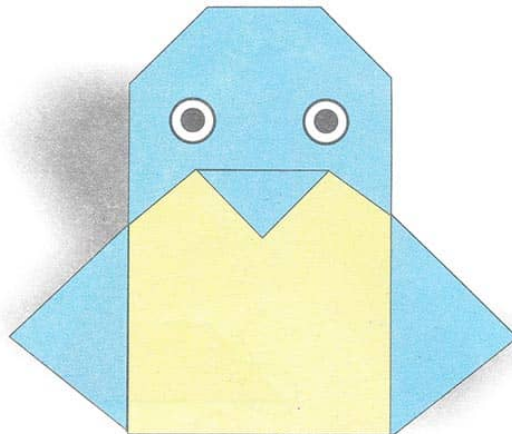

ОРИГАМИ ЗАЈАЧЕ

Наставникот дава инструкции

Земаме лист со квадратен формат, преклопете го дијагонално, потоа преклопете го долниот дел по линијата. Свиткајте го горниот агол, свиткајте ги долните агли по нацртаните линии кон центарот на сликата. Свиткајте го долниот агол нагоре. Сега цртаме (или лепиме хартија) очи, нос, заби. Смешниот зајак е подготвен!

Содржина:Оригами пингвин
број на часови:2

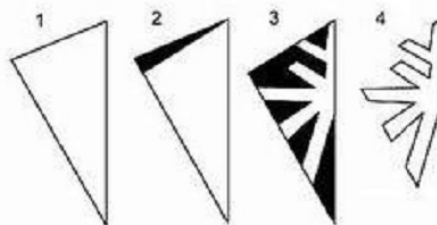
ОРИГАМИ ПИНГВИН

Наставникот дава инструкции

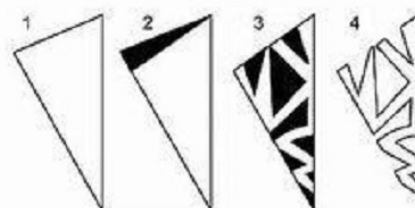
Го свиткуваме квадратниот лист дијагонално, потоа се повлекуваме малку од него и го свиткуваме аголот напред. Превртете ја фигурата, свиткајте ги агли по нацртаните линии. Повторно свиткајте ги агли, а потоа превртете го работното парче повторно. Ги свиткуваме агли на страните и го свиткуваме горниот агол надолу. Цртаме очи, можете да го насликаме телото. Малиот пингвин е подготвен!

Содржина: Оригами снегулка

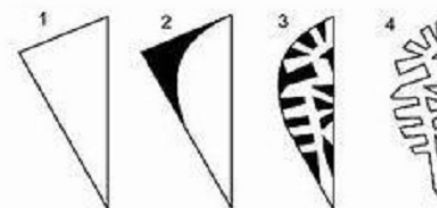
број на часови:2

Эту снежинку делаем из маленького листа бумаги

Эту снежинку делаем из маленького листа бумаги

Эту снежинку делаем из маленького листа бумаги

ОРИГАМИ СНЕГУЛКА

Снегулките од хартија оригами и киригами се одличен начин за украсување на вашиот дом новогодишни празници... Можете да закачите такви занаети во близина на прозорци, на елка, лустер, да направите венец од нив и да висат по wallsидовите, мобилен за деца... Секоја шема ви овозможува да креирате уникатна, неповторлива снегулка. Можете да ги насликате готовите производи со сребро, сино со светкава боја од конзерва за прскање или да нанесете лепак за сјај по рабовите за да ја направите декорацијата уште поинтересна.

Содржина: Оригами плик

број на часови:1

ОРИГАМИ ПЛИК

Наставникот дава инструкции,учениците ги следат и изработуваат украсен плик од хартија (хартија во боја).

Содржина: Оригами пеперутка
Број на часови:2

ОРИГАМИ ПЕПЕРУТКА

Учениците изведуваат форма на пеперутка на оригами начин според упатствата на наставникот.

Содржина: Оригами лисица
Број на часови:1

ОРИГАМИ ЛИСИЦА

Учениците изработуваат од хартија, користејќи техника на оригами "Лисица". Фигура на прсти. Со помош на оригами, создаваат некои ликови од бајките.

Содржина:Оригами честитка
број на часови:2

ОРИГАМИ ЧЕСТИТКИ

Учениците изработуваат честитки, картички, новогодишни, роденденски, за мама и сл.

Забелешка: Содржините од Слободен изборен предмет – Оригами може да се интегрираат со содржини од предметите Ликовно образование, Музичко образование, Техничко образование и информатика и др.